

ЮВЛЕННЯ СОЮЗУ.

НИКИ. — ОСТАННІ ПОГОЛОСКИ. — СПІЛЬНІ
АРНІСТЬ ПЕРЕД НЕБЕЗПЕКОЮ.

ерці
нці-
нних
уж-
зних
сон-
ен",
мір-
кра-
ран-

пошану останніх мирних договорів, яких боронить консервативна англійська політика в протилежності до своїх лібералів та робітничої партії.

Все те складається на сприятливий момент для зміцнення дружби двох держав, які відчувають її потребу якнайживіше в обличчі спільної небезпеки. Чи ця ноза сироба призабути про свої окремі інтереси

мала би бути доказом, що справи в Європі та на Сході стоять уже так але, що для їх направи треба знову спільних зусиль двох великих держав, яких у дійсності єднє багато ненависти проти спільних ворогів, але тільки одна любов: для здобутків західно-європейської культури, zagrożеної в своїому існуванні її своїй будучині тим підземом чезні й варварства, який пропагується й організується Союзом Радянських Республік?

М. И.

„Наше“ жидівство.

Колі говоримо про польське жидівство, то тільки в державному розумінні. Польське жидівство під ідеологічним, культурницьким і політичним оглядом уявляє собою білими нитками шиту єдність і цілість, досить шерстни, на силу співлюваній конґреґації. Треба завлати собі надто багато труду, щоб навіть побіжно зисувати всі відтінки польського жидівства, щоб розмежувати асиміляторів і народолюбів, буржуазні групи і поетарські, уговоно-компромісові і настроєво-революційні, напрямки національно-гебрейський і народницько-жидівський. Це з природи річи мусліб потягнути за собою конечність відмінного розподілу гомінуючого сьогодні сїоністичного напрямку, його відношення до світової сїоністичної організації і палестинської проблеми та практично політичної акції на польському терені.

Ясно, що українське громадянство в першу чергу цікавить цей останній момент. Як згадали, офіційного, домінуючого ґрупою польського політичного жидівства є сїоністична партія. Та їй не достас внутрішньої єдності і тітквої, одностійної політичної напрямної. Польські сїоністи діляться аж на чотири територіальні групи: східно-галицьку, малопольську, західно-галицьку, конґресоно-королівську і виленську. Спроби об'єднання цих груп досі не увінчалися успіхами. Найсильніша завдяки неучасті українського населення у виборах до варшавського сойму східно-галицька група на всі поклики до об'єднання відповідає гнучкими фразами про потребу зближення й ідейного об'єднання. На диво, такими відхильними комуналами воює якраз група найбільше угодова, культурно польонофільська і державно-польська. Східно-галицькі сїоністи, як і загальні галицькі Жиди (від ортодоксів

до пересівиці) творять у Сх. Галичині вже не авангарду, але позитивний, сильний і рішучий потьопізаційний чинник. Ця непочесна і в дальших наслідках незазначна ролля східно-галицького жидівства поки-що не приносить йому реальних користей в сильних польського спіта. Польські партії обмежуються панібратським поклепуванням рамента сїоністичних ватажків. І так з приводу похвального „державницького“ виступу пос. Райха на конґресі парламентарно уніі все польська братія виспівала похвальні речки в честь східно-галицьких сїоністів. Також пересівиці радіють, що східно-галицькі жидівські послы заявляються за єдністю Сх. Галичини з Польшею, являються найбільш державно чумачим елементом і — хоч мають в своїх руках десять українських мандатів — до всім не висупають в соїмі як заступники українського населення.

Відосередні тенденції східно-галицького жидівства були б для нас симпатичні, як би територіальний принцип в даному випадку осноувався на ідейному підкладі. Та тут вступає своєрідне „qui pro quo“. Во в східно-галицьких жидівських політиків з одного боку непомітно й дрібки глибшої ідейности, а з

другого різко зазначається у них тенденція відмежуватися в основних політичних напрямках від тзв. національних меншостей, себто від величезних територіальних більшостей. Представник сїоністичного централізму в Польщі, з одночасно найідейніший репрезентант ідейної політики і пропагатор тісної співпраці з національними меншостями на сем'їй конференції польських сїоністів у Варшаві підкреслив розбіжність жидівської політики та не вперше закинув східно-галицьким жидівським послам угодовість і погоню за пертрактаціями при одночасному зреченні якихнебудь зв'язків з територіальними національними більшостями — українською й білоруською.

З цього ясно, що територіальність екстериторіального східно-галицького сїонізму не йде в парі з ідейністю, ані по лінії об'єднання сїонізму в Польщі, але — що найважливіше! — по лінії інтересів тих народів, на яких Жиди ґрунтують своє економічне існування і розвиток спекулятивної продукції. І тут східно-галицьке жидівство просто приготує собі яесь, покищо близке незасозане гаракірі. В погоні за ласкою і признанням все-сильних воно не лише сповнює добровільну роллю польонізаторів, але й за своєю службою раз-раз одержує болючі позаушки. При мус святкування нецілі і римо-католицьких свят, а в останньому часі ревізія монополних концесій різко зазначає ту „подяку“ за службу. Коли зважати, що велико-українське жидівство, сильно зрусифіковане, в умовах радянщини починає відмовлятися від своєї недавньої ролі русифікаторів і стає до спільної праці з українським народом, серед якого воно живе, то ролля східно-галицького жидівства стане перед нами не лише у всій своїй політичній і культурній незугарности, та й не може не вплинути на дальший розвиток жидівсько-українських взаємин.

М. Ч.

„Київські контракти“.

Славні були в 2-ій пол. XVIII-ого й 1-ій пол. XIX-ого ст. на Україні т. в. контракти — щорічні з'їзди шляхти, банкірів та купців, що складали поміж собою умови на мастки, збіжжа, ліс, спирт, кріпаків і т. д. При сій нагоді мали місце великі ярмарки, на які приїздили хрामарі зі всього майже світа з найріжнороднішим та найвибагливішим крамом. Контракти одначе не обмежувалися тільки купецькими

сво українську монографію про них відомого київського історика культури на Україні п. Ф. Еонста. Поява контрактів у Києві зв'язана з упадком старої Польщі. Коли після третього поділу в 1795 р. Львів опинився в межах Австрії, а Дубно стало граничним майже містом, царський указ з 1797 р. переніс контракти з Дубна до Києва. Перші київські контракти відбулися вже в 1798 р. Найкращий розквіт їх припадає одначе на 1830—40 ро.